МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

Затверджено
На засіданні кафедри бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 6 від 18 січня 2021 р.)

Зав. кафедри бібліотекознавства і бібліографії, доц. Демчук Н. Р.

Силабус з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми сучасного архівознавства», що викладається в межах ОПП (ОПН) другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Львів 2021 р.

Силабус курсу
“Актуальні проблеми сучасного архівознавства”
2020–2021 навчального року

Назва курсу	Актуальні проблеми сучасного архівознавства
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 “Культура і мистецтво”, 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
Викладачі курсу	Герун Василь Богданович, кандидат історичних наук, доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії
Контактна інформація викладачів	vasyl.gerun@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	щоп'ятниці, 15.05 – 16.25 год. (вул. Валова, 18, ауд. 29), он-лайн консультації
Сторінка курсу	
Інформація про курс	Дисципліна "Актуальні проблеми сучасного архівознавства" є нормативною дисципліною зі спеціальності 029 “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” для освітньої програми другого (магістерського) рівня освіти, яка викладається в ІІ семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс присвячений розгляду сучасних досліджень про архіви та архівну роботу, аналізу дискусійних питань архівної теорії та практики крізь призму проблемних тем: архіви та права людини, архіви та соціальні мережі, архіви та історична пам'ять, архіви та усна історія, архіви та цифрові колекції, архіви та персональні документи, архіви та електронне урядування, архіви та суспільні реформи.
Мета та цілі курсу	Мета – проаналізувати сучасні напрямки та методологію архівознавчих досліджень з метою формування у студентів наукових підходів у професійній діяльності, розкрити зміст наукових дискусій про розвиток технологій архівної справи та соціокультурну роль архівів.
Література для вивчення дисципліни	**1.** Бездрабко В. В. Архівна освіта в Україні: традиції й тенденції / В. В. Бездрабко // Український історичний журнал. – 2017. – № 3. – С. 129-147. **2.** Бездрабко В. В. Зарубіжний досвід архівації електронних документів: е-пошта та твіти / В. В. Бездрабко // Сумська старовина. – 2018. – №52. – С. 80-89. **3.** Гаранін О., Ковтанюк Ю. До концепції інформатизації архівної справи в Україні / О. Гаранін, Ю. Ковтанюк // Студії з архівної справи та документознавства. – Т. 24-25. – 2017. – С. 7-57. **4.** Гриценко О. А. Декомунізація в Україні як державна політика і як соціокультурне явище / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України; Інститут культурології НАМ України. – К, 2019. – 320 с. **5.** Дідух Л. В., Залєток Н. В. Досвід українських архівів у створенні цифрового фонду користування документами Національного архівного фонду / Л. В. Дідух, Н. В. Залєток // Архіви України. – 2019. – №1. – С. 87-101.

	6. Доступ до архівних документів : законодавство і практика / упоряд. Є. Ю. Захаров. – Харків : Права людини, 2010. – 416 с. **7.** Жукова О. Бізнес-архіви та їх роль у дослідженні історії підприємництва: зарубіжний досвід / О. Жукова // Студії з архівної справи та документознавства. – Т. 22-23. – 2015. – С. 12-16. **8.** Калакура Я. С., Ковтанюк Ю. С. Архівний менеджмент в умовах електронного урядування / Я. С. Калакура, Ю. С. Ковтанюк // Архіви України. – 2019. – № 3. – С. 18-57. **9.** 9. Касян Л. Г. Аудіовізуальні документи у процесі формування історичної пам'яті / Л. Г. Касян // Архіви України. – 2018. – № 5-6. – С. 91-99. **10.** Матяш І. Б. Архівознавство : методологічні засади та історія розвитку / НАН України. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2012. – 515 с. **11.** Мінко Є. Диктатура прозорости / Є. Мінко // Критика. – 2011 – Ч. 3-4. **12.** Палієнко М. Г. Історичні традиції та сучасні тенденції розвитку європейської і американської моделей архівної освіти / М. Г. Палієнко // Архіви України. – 2015. – № 5-6. – С. 35-60. **13.** Приходько Л. Культурна політика Комісії Європейського Союзу / Л. Приходько // Архіви України. – 2020. – №3. – С. 7-31. **14.** Прозорова В. Архівологія як новий погляд на прогалини у фондах / В. Прозорова // Спеціальні історичні дисципліни : питання теорії та методики. – 2015. – Ч. 26-27. – С. 13-21. – Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=sidptm_2015_26-27_4. **15.** Рибачок О. Стратегії провідних країн світу у створенні національного цифрового ресурсу документальної спадщини / О. Рибачок // Студії з архівної справи та документознавства. – Т. 24-25. – 2017. – С. 58-64. **16.** Хромов А. Портал «Архіви Європи» та репрезентація України в європейському просторі оцифрованого культурного надбання / А. Хромов // Архіви України. – 2020. – №2. – С. 7-16. **17.** Чернятинська Ю. Г. Комплектування архівів документами в електронній формі та їх зберігання: історіографія питання / Ю. Г. Чернятинська // Архіви України. – 2018. – №1. – С. 88-102. **18.** Bak Greg, Hill Amanda. Deseronto Dreams: Archives, Social Networking Services, and Place // Archivaria. – №79. – 2015. – P. 1-26. **19.** Becker Devin, Nogues Collier. Saving-Over, Over-Saving, and the Future Mess of Writers' Digital Archives: A Survey Report on the Personal Digital Archiving Practices of Emerging Writers // The American Archivist. – №75 (2). – 2012. – P. 482–513. **20.** Belovari Susanne. Historians and Web Archives. // Archivaria. – №83. – 2017. – P. 59-79. **21.** Belovari Susanne. Leaving a Trail: Personal Papers and Public Archives Part Two – The Archivist's Story // Archivaria. –

№86. – 2018. – P. 90-117.
22. Borgerud Charlotte, Borglund Erik. Open research data, an archival challenge? // Archival Science. – №20 (3). – 2020. – P. 279-302.
23. Caswell Michelle. Defining human rights archives: introduction to the special double issue on archives and human rights // Archival Science. – №14 (3-4). – 2014. – P. 207-213.
24. Cocciolo Anthony. When Archivists and Digital Asset Managers Collide: Tensions and Ways Forward // The American Archivist. – №79 (1). – 2016. – P. 121-136.
25. Donaldson Devan Ray. Trust in Archives – Trust in Digital Archival Content Framework // Archivaria. – №88. – 2019. – P. 50-83.
26. Douglas Jennifer. The Archiving «I»: A Closer Look in the Archives of Writers // Archivaria. – №79. – 2015. – P. 53-89.
27. Douglas Jennifer. What We Talk About When We Talk About Original Order in Writers' Archives // Archivaria. – №76. – 2013. – P. 7-25.
28. Fogerty James. Filling the Gap: Oral History in the Archives // The American Archivist. – №46 (2). – 1983. – P. 148–157.
29. Geraci Noah, Caswell Michelle. Developing a Typology of Human Rights Records // Journal of Contemporary Archival Studies. – №3 – 2016. – Article 1. – Режим доступу: https://elischolar.library.yale.edu/jcas/vol3/iss1/1.
30. Hearne Betsy. Leaving a Trail: Personal Papers and Public Archives Part One – The Donor's Story // Archivaria. – №86. – 2018. – P. 68-89.
31. Kelly Elizabeth Joan. Assessing Impact of Medium-Sized Institution Digital Cultural Heritage on Wikimedia Projects // Journal of Contemporary Archival Studies. – №6. – 2019. – Article 25. – Режим доступу: https://elischolar.library.yale.edu/jcas/vol6/iss1/25.
32. McLeod Julie, Gormly Brianna. Using the cloud for records storage: issues of trust // Archival Science. – №17 (4). – 2017. – P. 349-370.
33. Nesmith Tom. Toward the Archival Stage in the History of Knowledge // Archivaria. – №80. – 2015. – P. 119-45.
34. Noonan Daniel, Chute Tamar. Data Curation and the University Archives // The American Archivist. – №77 (1). – 2014. – P. 201-240.
35. Rogers Corinne, Duranti Luciana. Ethics in the Cloud // Journal of Contemporary Archival Studies. – №4. – 2017. – Article 2. – Режим доступу: https://elischolar.library.yale.edu/jcas/vol4/iss2/2.
36. Pugh Mary, Theimer Kate. What Is the Meaning of Archives 2.0? // The American Archivist. – №74 (1). – 2011. – P. 58-68;
37. Sheffield Rebecka. Facebook Live As a Recordmaking Technology // Archivaria. – №85. – 2018. – P. 96-121.
38. Taylor Claire L., Brandi Lucia, Acosta Sánchez Cecilia A., Díaz Vallejo Marcelo. Archives of Human Rights and Historical Memory: An Analysis of Archival Practices «From Below» in Four NGOs in Colombia // Journal of Contemporary Archival Studies. – №8. – 2021. – Article 3. – Режим доступу: https://elischolar.library.yale.edu/jcas/vol8/iss1/3.

	39. Wagner Jessica. «Filling the Gaps»: Oral Histories and Underdocumented Populations in The American Archivist, 1938–2011 // The American Archivist. – №79. – 2016. – P. 254-282. **40.** Wagner Jessica, Smith Debbi. Students as Donors to University Archives: A Study of Student Perceptions with Recommendations // The American Archivist. – №75 (2). – 2012. – P. 538-566. **41.** Williams Joseph, Berilla Elizabeth. Minutes, Migration, and Migraines: Establishing a Digital Archives at a Small Institution // The American Archivist. – №78 (1). – 2015. – P. 84-95. **42.** Williamson Felicia, Vieira Scott, Williamson James. Marketing Finding Aids on Social Media: What Worked and What Didn't Work // The American Archivist. – №78 (2). – 2015. – P. 488-513.
Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять (16 лекцій і 16 практичних занять) та 88 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде **знати:** – основну проблематику сучасних архівознавчих досліджень та їхню методологію; – тенденції розвитку архівних установ в умовах інформаційного суспільства; – роль архівів та архівістів у процесах модернізації, розвитку громадянського суспільства, забезпечення прав людини та у суспільних реформах; – дискусії про зміст архівної освіти; – принципи та методику створення архівних цифрових колекцій, управління електронними ресурсами, засади організації особистих архівів, ініціативного комплектування та архівної комунікації; – напрямки сучасної архівної політики в Україні. **вміти:** – характеризувати тенденції розвитку сучасної архівної справи, формувати стратегії модернізації та підвищення ефективності роботи архівних установ; – використовувати у фаховій діяльності наукові принципи архівознавства; – формувати професійну світоглядну позицію у контексті практик культурної політики; – застосовувати методи сучасних архівознавчих досліджень у власних наукових розробках.
Ключові слова	Архівна наука, архівна справа, архівний менеджмент, архівна політика, політика історичної пам'яті, цифрові колекції, електронне урядування, усна історія, архівна освіта, документування, доступ до архівів, персональні документи, архівна спадщина
Формат курсу	Змішаний
Теми	**Тема 1.** Архіви та права людини. **Тема 2.** Архіви та соціальні мережі. **Тема 3.** Архіви та історична пам'ять. **Тема 4.** Архіви та усна історія. **Тема 5.** Архіви та цифрові колекції. **Тема 6.** Архіви та персональні документи.

	Тема 7. Архіви та електронне урядування. **Тема 8.** Архіви та суспільні реформи.
Підсумковий контроль, форма	Залік наприкінці семестру, проставляється за результатами усіх видів навчальної роботи
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з архівознавства
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, колаборативне навчання, дискусія Проведення лекцій, практичних занять, консультації
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання загальновживаних програм і операційних систем, доступу до мережі Інтернет
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: • практичні: 60 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 60; • контрольні (модульні) роботи: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • письмова робота – есе: 20 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20. Підсумкова максимальна кількість балів 100. **Письмові роботи:** Заплановано, що студенти виконуватимуть самостійні письмові роботи на задану тему. **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями, міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. **Політика виставлення балів.** Враховуються бали, отримані на практичних заняттях, за контрольні (модульні) роботи та есе. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

	Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.